

Sygn. akt II CSK 618/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa Ł. W.
przeciwko P. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 31 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 marca 2018 r., sygn. akt I AGa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Pozwany P.B. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi Sądu Apelacyjnego z dnia 22 marca 2018 r. naruszenie art. 5 k.c., art. 646 k.c., art. 382 k.p.c. w zw. z art. 241 k.p.c., art. 278 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie wniesionej skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany uzasadnił oczywistą jej zasadnością ze względu na: 1) rażące naruszenie art. 5 k.c. przez przyjęcie, iż podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia stanowiło nadużycie prawa, choć beczynność powoda w dochodzeniu roszczenia nie była uzasadniona wyjątkowymi przyczynami, 2) nieuwzględnienie przy ocenie nadużycia prawa przez pozwanego tego, że przyczyną opóźnienia w dochodzeniu roszczenia przez powoda była błędna kwalifikacja łączącego strony stosunku prawnego, 3) błędne przyjęcie, że brak zapłaty przez pozwanego, który zgłaszał wady dzieła i żądał obniżenia wynagrodzenia na dwa lata przed upływem terminu przedawnienia, świadczyło o naruszeniu przez niego dobrych obyczajów kupieckich i uzasadniało nieuwzględnienie podniesionego zarzutu przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie

jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06).

Skarżący nie przedstawił przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz nauce prawa nie budzi wątpliwości, że art. 5 k.c. może mieć zastosowanie także w odniesieniu do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia. Ustalenie, czy zachodzi podstawa do zastosowania tego przepisu wymaga oceny całokształtu okoliczności danej sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r., IV CSK 16/11; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1994 r., II CRN 127/94). Konstrukcja nadużycia prawa podmiotowego pozostawia znaczny margines swobody w ocenie, czy dane zachowanie mieści się w granicach prawa podmiotowego, czy też stanowi nadużycie prawa podmiotowego. Z tego powodu możliwość tworzenia przez Sąd Najwyższy ogólnych i uniwersalnych standardów interpretacyjnych jest w tym zakresie w poważnym stopniu ograniczona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2014 r., V CSK 344/13, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., V CSK 370/15).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego podlegał oddaleniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że nie stanowi odpowiedzi na skargę kasacyjną pismo procesowe,

wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności. W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę (art. 167 k.p.c. w zw. art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.); w związku z tym zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, i 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01.